

Ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα ἀποτελεῖ τήν καρδιά ὅλων τῶν ἑβδομάδων τοῦ χρόνου. Εἶναι κι αὐτή σέ χρονικά ὄρια ὅμοια μέ τίς ἄλλες ἑβδομάδες τοῦ χρόνου, ξεχωρίζει ὅμως γιά τίς ὑπερ-χρονικές της διαστάσεις, τίς ὁποῖες δημιουργοῦν τά γιορταζόμενα γεγονότα στίς ἡμέρες πού διαρκεῖ. Τό ἀποκορύφωμα αὐτῶν εἶναι ὁ Σταυρός καί ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Σταυρός ἐκφράζει τή θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ «ὑπέρ τῆς κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας». Τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ πού ἔρρευσε πάνω στό ξύλο τοῦ Σταυροῦ, μεταγγίζει ἕκτοτε καί στούς αἰῶνες, τήν «ὄντως» ζωή στή φθαρτή μας ὑπόσταση. Ἀπό τότε μέχρι σήμερα καί στούς αἰῶνες συνεχίζεται αὐτή ἡ μετάγγιση ζωῆς μέσα ἀπό τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας, ζωοποιώντας ὅσους γεύονται τήν ὑπερουράνια τροφή, πού προσφέρεται μέσα ἀπό τά ἀπλά εἶδη τοῦ εὐχαριστιακοῦ ἄρτου καί οἴνου.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ θρίαμβος κατά τοῦ θανάτου, «τοῦ θανάτου τό βασίλειον λυεῖ δέ, καί τοῦ ἄδου τούς νεκρούς ἐξανιστᾷ». Μέ τήν Ἀνάσταση Του, ὁ Χριστός «μας καταδικάζει στήν ἀθανασία» κατά τήν ἔκφραση ἑνός ὁσίου τῶν ἡμερῶν μας, τοῦ μακαριστοῦ Ἰουστίνου Πόποβιτς.

Συγκλονιστικές οἱ φανερώσεις τῆς ἀδιάκοπης ροῆς τῶν κοσμο-σωτηρίων γεγονότων τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Θέλω ὅμως νά σταθοῦμε σέ δύο σημεία καί νά τά δοῦμε μέσα ἀπό τήν ὑμνογραφία τῶν ἡμερῶν τῆς μεγαλοβδομάδα, καί νά κάνουμε δύο ἀπλές διαπιστώσεις. Τό ἕνα σημεῖο τό παίρνουμε ἀπό τά ἐγκώμια τοῦ Ἐπιταφίου Ὑμνου· εἶναι τό πασίγνωστο καί πολυαγαπημένο σ' ὅλους μας: «ὦ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκύτατόν μου τέκνον, πού ἔδει σου τό κάλλος». Ὁ ὕμνος αὐτός, γλυκός καί ἀγαπητός, παρμένος ἀπό τή μονδική σύνθεση τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου, δείχνει τή θεομητορική ὀδύνη μπροστά στή σωματική νέκρωση τοῦ παιδιοῦ της, ἐμφανίζει καί κατ' ἐπέκταση τήν ὁμορφιά τῆς ἀνθισμένης νιότης, πού ξαφνικά καταβάλλεται ἀπό τή φρίκη τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος εἶναι ὁ κακός σύντροφος, συνοδοιπόρος, τῆς βιολογικῆς μας ζωῆς, πού ἀναπάντεχα ἀρπάζει ἀδιάκριτα καί νέους καί ἡλικιωμένους. Καί γιά μέν τούς μεγάλους στήν ἡλικία μετά τό ξάφνιασμα τῆς θανατικῆς ἐπισκέψεως, τό δεχόμαστε, εἶναι τό ἀπαράτρεπτο τοῦ νόμου τοῦ βιολογικοῦ κύκλου. Γιά τό νέο ὅμως ἄνθρωπο ἐπαναστατεῖ ἡ καρδιά μας, καί ἐπαναλαμβάνει μυριάκις, τό ἀναπάντητο γιατί...

Ἀλήθεια πόσο συντάραξε τήν καρδιά μας τίς μέρες αὐτές ἡ τραγικότητα τοῦ δυστυχήματος τῶν Τεμπῶν...! (1) μέ θύματα ἀθῶες παιδικές ὑπάρξεις.

Ὁ θάνατος δέν θά πάψει ποτέ νά εἶναι ὁ πιό βασανιστικός ἐφιάλτης τοῦ ἀνθρώπου, μιά καί ἀποτελεῖ τό μεγαλύτερο ὑπαρξιακό του πρόβλημα. Ἔτσι ἄν δέν ὑπάρχει τίποτα μετά ἀπ' αὐτόν, ὅπως προκλητικά διατυπώνουν τά στόματα τῶν θεωρητικῶν τοῦ ἀθεϊσμοῦ, παλαιῶν καί συγχρόνων, καί τό ὑλιστικό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς ὑποδαυλίζει, τότε μάταιος ὁ κόπος καί ὁ μόχθος πού καταβάλλει καθημερινά τό μόνο λογικό ὄν τῆς δημιουργίας. Τότε δέν ἔχει νόημα νά ἀγωνιζόμαστε καί νά προσπαθοῦμε γιά βελτιώσεις, ὅταν ὅλη ἡ βιολογική μας ὑπόσταση εἶναι δίχως νόημα, ἀφοῦ εἴμαστε καταδικασμένοι νά πεθάνουμε μέσα σ' ἕνα καθορισμένο χρονικό ὄριο, πού δέν ξεπερνᾷ κατά μέσο ὄρο τά ἑβδομήντα πέντε

χρόνια.

Άλλά και ο άλλος ύμνος, πού αποτελεί τον παιάνα όλων τῶν πιστῶν, «Χριστός ανέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καί τοῖς ἐν τοῖς μνήμασιν ζῶν χαρισάμενος».

καί ὁ ὁποῖος δίνει τή βεβαιότητα, τήν στόν κάθε ἄνθρωπο, τήν ἀπάντηση στό γιατί τοῦ θανάτου, ὅτι τό βιολογικό του τέλος δέν εἶναι ἡ ὀριστική ἀπώλεια τῆς ὑπάρξεώς του, ἀφοῦ μέσα ἀπ' αὐτόν ὁδεύει σέ μιά ἄλλη ζωή. Ὁ βιολογικός θάνατος γίνεται «ἡ ἀπαρχή ἄλλης αἰωνίου βιοτῆς».

Ὁ ὕμνος τῶν ὕμνων δίνει μέσα ἀπό τή μολπή του τή μοναδική ἀπάντηση στό πρόβλημα τοῦ θανάτου, ἀφοῦ διαλαλεῖ τόσο ἀπλά, ἐκεῖνο πού μᾶς δώρισε ὁ Χριστός μέ τό Σταυρό καί τήν Ἀνάστασή Του.

Ὁ ἀπλός αὐτός ὕμνος ἀποτελεῖ τήν ἀπάντηση στό γιατί, στή φρίκη καί τή θέα τοῦ θανάτου: «Εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, ματαῖα ἡ πίστις ἡμῶν... εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπιότετες ἐσμέν ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν» (Α' Κορ. 15, 16, 19).

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας δηλώνει τελεσίδικα, ὅτι ἡ βιολογική μας κατάληξη δέν εἶναι τό ὀριστικό μας τέλος, ἀλλά ἡ ἀρχή μιᾶς ἄλλης ζωῆς. Ἡ νέα καί ὀριστική γέννησή μας στήν ὄντως ζωή. Καί ὅπως ὁ θάνατος δέν μπόρεσε νά κρατήσῃ τόν ἀρχηγό τῆς Ζωῆς, τό ἴδιο δέν μπορεῖ νά κρατήσῃ καί ἐκείνους, πού μέ τό βάπτισμά τους συσσωματώθηκαν στό σταυρωμένο καί ἀναστημένο Του, καί διατηροῦν ἐνεργή τή συνάφειά μέ αὐτό. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὁδηγεῖ τήν καθολική ἀνθρωπίνη φύση στήν ἀθανασία. Πρίν ἀπ' τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὁ θάνατος ἀποτελοῦσε φρικιαστική ἐμπειρία γιά τόν ἄνθρωπο, μετά τήν Ἀνάσταση ὁ ἄνθρωπος γίνεται φοβερός γιά τό θάνατο. Ὁ θάνατος μετατρέπεται σέ ἐπεισόδιο. Ὅταν ἔρχεται τό βιολογικό μας τέλος ἀπλά ἀφίνουμε, ὅπως τό ἔνδυμά μας τό φθαρτό τῆς ὑπάρξεώς μας γιά νά τό ξαναντυθοῦμε σέ νέα μορφή, αὐτό τῆς ἀφθαρσίας, ὅπως τό ἀναστημένο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Θεός Λόγος «γενόμενος ἄνθρωπος, πάσχει ὡς θνητός καί διά πάθους τό θνητόν ἀφθαρσίας ἐνδύει εὐπρέπειαν, ὁ μόνος εὐλογητός τῶν πατέρων Θεός καί ὑπερένδοξος". (εἰρμός Ζ' Ὡδῆς Κανόνος τοῦ Πάσχα).

Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία προτείνει σ' ὅλους τούς ἀνθρώπους ὅλων τῶν γενεῶν, ἀλλά καί στό σύγχρονο ἄνθρωπο, τόν Θεάνθρωπο σάν τή μοναδική ἀπάντηση στήν ὑπαρξιακή του ἀγωνία. Ὁ Θεάνθρωπος εἶναι ὁ Πρῶτος καί ὁ Μοναδικός πού γεφύρωσε τό χάσμα, πού δημιούργησε ἡ ἁμαρτία μεταξύ χρόνου καί αἰωνιότητος, ἀνθρώπου καί Θεοῦ, ἀλλά καί μεταξύ τοῦ ἀνθρώπου καί τῶν λοιπῶν ὄντων, καί ἀποκατέστησε τήν τάξη πού διασαλεύθηκε μέ τήν προπατορική ἐπιλογή.

Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά προοδεύει καί μέσα ἀπό τήν ἐπιστήμη νά βρίσκει ἀπαντήσεις σέ πολλά ἐρωτήματα, νά κάνει ἀποκρυπτογράφηση τοῦ γενετικοῦ κώδικα καί τῆς βιολογικῆς ὑποστάσεως του ἢ νά ἀντιμετωπίζει μέ ἐπιτυχία πολλές ἀσθένειες καί νά δίνει παράταση στή βιολογική του ζωή, παρόλα αὐτά τό κεντρικό

τοῦ θανάτου παραμένει καί ἀπειλητικό στήν κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας. Κι αὐτό γιατί ὁ θάνατος δέν ἔχει φυσικές ρίζες, ἀλλά ἠθικές. Ἡ γενεσιουργός του αἰτία εἶναι ἡ ἁμαρτία. Δυνατότητα ἀπαλλαγῆς ἀπ' αὐτή τήν κατάσταση μπορεῖ νά ἐπιτύχει ἄνθρωπος μέσα ἀπό τήν πίστη του, στό ἀναστάσιμο γεγονός καί τήν ἀντίσταση κατά τῆς ἁμαρτίας.

Μέσα ἀπό τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Θεανθρώπου ἡ καθολική ἀνθρωπίνη φύση ὁδηγεῖται στήν ἀθανασία. Πρὶν ἀπ' τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὁ θάνατος ἦταν φρικιαστική ἐμπειρία γιά τόν ἄνθρωπο, μετὰ τήν Ἀνάσταση ὁ ἄνθρωπος γίνεται φοβερός γιά τό θάνατο, θά σχολιάσει ὁ μακαριστός πατήρ Ἰουστῖνος Πόποβιτς.

-----

(1) Οἱ γραμμές αὐτές χαράχθηκαν δύο ἡμέρες μετὰ τό τραγικό γεγονός πού συνέβη στά Τέμπη στίς 13 Ἀπριλίου 2003.